

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

Izmaiņas iedzīvotāju ienākuma nodokļa piemērošanā ārvalstniekiem, atbalsta lauksaimniecībai saņēmējiem un jauni neapliekamo ienākumu veidi

2023. gada 15. jūnijā Saeimā pieņemti grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli", kas 2023. gada 22. jūnijā publicēti oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" Nr. 120A (2023/120A.1) un stājas spēkā 2023. gada 23. jūnijā, un grozījumi, kas 2023. gada 28. jūnijā publicēti oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" Nr. 123 (2023/123.7) un stājas spēkā 2023. gada 12. jūlijā.

Būtiskākās izmaiņas:

- ar iedzīvotāju ienākuma nodokli **neapliek** naudas balvas sportistiem un ārstniecības iestādes apmaksāto mācību maksu par darbinieka medicīnas studijām rezidentūrā
- samazināta (15 %) nodokļa likme ārvalstniekiem ar attālinātā darba vīzu
- pagarināts pārejas periods nodokļa atlaidei no valsts saņemtajam atbalstam lauksaimniecībai un lauksaimniecības zemes atsavināšanas ienākuma atbrīvošanai no nodokļa

Naudas balvas sportistiem un medicīnas darbinieku studiju apmaksa

Sākot ar 2023. gada 12. jūliju, ar iedzīvotāju ienākuma nodokli **neapliek Ministru kabineta naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā.**

Līdz šim balva par izciliem sasniegumiem sportā, kas piešķirta saskaņā ar Sporta likuma 14. panta pirmo daļu, kā arī ievērojot Ministru kabineta 2012. gada 3. janvāra noteikumus Nr. 26 "Noteikumi par kārtību, kādā piešķiramas naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā, un naudas balvu apmēru" noteikto, bija ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekams ienākums.

Paziņojumā par fiziskajā personām izmaksātajām summām naudas balvas deklarē ar ienākuma veida kodu 3022 – citi ar nodokli neapliekami ienākumi.

Sākot ar 2023. gada 1. septembri, darba devēja – ārstniecības iestādes – apmaksāto mācību maksu par **darbinieka studijām rezidentūrā neapliek ar algas nodokli.**

Ar iedzīvotāju ienākuma nodokli **neapliek stipendijas**, kuras no ārstniecības iestādes līdzekļiem izmaksā **studējošajam, kas apgūst medicīniskās izglītības programmu**, un darba devēja – ārstniecības iestādes – apmaksāto **mācību maksu par darbinieka studijām rezidentūrā**, ja darbinieks vienlaikus nesaņem arī stipendiju no darba devēja un vismaz trīs gadus pēc rezidentūras studiju beigšanas ir darba tiesiskajās attiecībās ar šo darba devēju – ārstniecības iestādi.

Nosacījumu par trīs gadu nodarbinātības periodu nepiemēro, ja darbinieks vai darba devējs objektīvu apstākļu dēļ nevar saglabāt darba tiesiskās attiecības, tostarp darbinieka veselības stāvokļa dēļ, ko apliecina ārsta atzinums, vai darba devēja likvidācijas gadījumā.

Ja darba tiesiskās attiecības ar ārstniecības iestādi izbeidz ātrāk par trim gadiem vai darbinieks ir atskaitīts no rezidentūras studijām, tās nepabeidzot, darbiniekam ir pienākums iesniegt gada ienākumu deklarāciju un deklarēt darba devēja – ārstniecības iestādes – segto studiju maksu par mācībām rezidentūrā kā ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamu ienākumu.

Darba devējs – ārstniecības iestāde – iesniedz paziņojumu par fiziskai personai izmaksātajām summām, deklarējot segto mācību maksu, kas ir apliekama ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, ar ienākuma veida kodu 2021 – citi ar nodokli apliekami ienākumi, no kuriem nodokli neietur izmaksas vietā, vai 3022 – citi ar nodokli neapliekami ienākumi, ja studiju maksa nav apliekama ar iedzīvotāju ienākumu nodokli.

Samazināta nodokļa likme ārvalstniekiem

Ārvalstniekam, kurš saņēmis ilgtermiņa attālināta darba vīzu¹, ir tiesības izvēlēties **piemērot 15 % iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi**:

- ienākumam, kas gūts saistībā ar attālinātu darbu citā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) dalībvalstī reģistrēta darba devēja labā,
- ienākumam, kas gūts saistībā ar ESAO dalībvalstī reģistrētu saimniecisko darbību.

Šo nodokļa likmi piemēro 365 dienu laikā no dienas, kad ārvalstnieks ir kļuvis par Latvijas nodokļu rezidentu.

Aprēķinot nodokli, nav tiesību apliekamo ienākumu samazināt par attaisnotajiem izdevumiem par izglītību un ārstnieciskajiem pakalpojumiem, ziedojumiem, iemaksām privātajos pensiju fondos, apdrošināšanas prēmiju maksājumiem saskaņā ar apdrošināšanas līgumu (ar līdzekļu uzkrāšanu). Turklāt nodokļa aprēķinā ar nodokli apliekamais ienākums netiek samazināts par gada neapliekamo minimumu un atvieglojumiem.

Grozījumi par samazinātās likmes piemērošanu ir attiecināmi uz ienākumiem, kas gūti, sākot ar 2023. gada 1. janvāri.

Ārvalstnieks gūtos attālināta darba ienākumus norāda paziņojumā par fiziskajai personai izmaksātajām summām², norādot ienākuma veida kodu 1067 – darba alga par attālināta darba veikšanu pie ESAO dalībvalstī reģistrēta darba devēja vai ienākums no ESAO dalībvalstī reģistrētas saimnieciskās darbības.

¹ Imigrācijas likuma 11. panta piektā daļa.

² Ministru kabineta 2021. gada 7. septembra noteikumi Nr. 610 "[Noteikumi par paziņojumā par fiziskajai personai izmaksātajām summām iekļaujamo informāciju](#)".

Atbalsts lauksaimniecībai un atbrīvojums lauksaimniecības zemes pārdošanas ienākumam

Līdz 2024. gada beigām pagarināts periods:

- kad ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliek no valsts saņemto atbalstu lauksaimniecībai un Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai un lauku attīstībai;
- kurā nevērtē kritērijus attiecībā uz lauksaimniecības zemes pārdevēju, lai noteiktu, vai ienākumu no zemes atsavināšanas var neaplikt ar nodokli.

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 30.06.2023.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID"